

Izpred upravnega sodišča.

a) Vodni upravičenci, ki zahtevajo od vodopravnega oblastva varstva svojih subjektivnih pravic, imajo napram krivcu pravico do povračila svojih stroškov tudi takrat, če je predmet vodopravne razprave samo uradno kazensko postopanje.

Žagar F. G. je kljub izrecni prepovedi zatvornico pri svoji žagi opetovano tako zapiral, da je bil oviran prosti odtok vode in so bili vsled tega prikrajšani v svojih vodnih pravicah pod žago iežeči mlini K. G-ja in tovarišev. Le-ti so se obrnili na okrajno glavarstvo s prošnjo, naj se žagarju F. G. prepove nezakonito, njih vodne pravice krateče obratovanje.

Okrajno glavarstvo je žagarja F. G. obsodilo radi prestopka vodopravnega zakona ter predpisalo za žago posebno pripravo, ki zabranjuje samovoljno zapiranje vodnega dotoka. Zahtevo K. G-ja in tovarišev, da se žagarja F. G. obsodi v plačilo stroškov njihovih zastopnikov, je okrajno glavarstvo zavrnilo z motivacijo, da v tem primeru ne gre za vodopravni spor v zmislu kranjskega vodnega zakona, temveč za uradno postopanje, ki morajo v njem pritožniki sami plačati svoje stroške. Deželna vlada in poljedelsko ministrstvo sta proti temu izreku vložene pritožbe zavrnila.

Upravno sodišče pa je tozadevni pritožbi ugodilo ter razveljavilo izpodbijani izrek zaradi neutemeljenosti. (Razsodba 8. maja 1908 št. 4478. Budwinski št. 5954.)

Razlogi.

Ugotovljeno je, da je žagar F. G. predmetno vodopravno razpravo zakrivil; pritožniki so s svojo vlogo dosegli, da je bil žagar F. G. kaznovan in da se mu je predpisala za žago posebna priprava, ki onemogočuje nepostavno obratovanje. Ker je žagar F. G. izgubil pravdo, mora po zmislu § 75, odstavek 2 vodopravnega zakona svojim pravnim zastopnikom povrniti stroške, ki so jim nastali v tej pravdi.

Napram ugovoru, da v predmetnem primeru ni moči govoriti o upravnem spornem postopanju radi nasprotujočih se vodnih pravic, o postopanju v zadevah strank, ki ga ima v mislih § 76, odstavek 2

vodopravnega zakona, temveč da gre za strogo oficijozno postopanje, je treba pripomniti, da je vodopravni spor, ki se nanj uporabljajo določila o povračilu strankinih stroškov, ne samo takrat, kadar se razpravlja o nasprotujočih se vodnih pravicah, temveč kakor dokazujejo §§ 6, 10 in 50 vod. zak., tudi takrat, kadar zahtevajo vodni upravičenci od oblastva varstva svojih subjektivnih pravic napram takemu ravnanju drugih, ki nasprotuje določilom vodopravnega zakona. Svojega pravnega značaja taki spori tudi takrat ne izgube, kadar se za presojo tega spora uvedeno postopanje izvrši hkrati tudi v namene upravnega kazenskega pravosodja, ali kadar se tist, ki se napram njemu zahteva od oblastev pravnega varstva, pokori tej zahtevi, ko se je pri vodopravnem oblastvu uveljavila. Nasprotno naziranje bi imelo popolnoma nesprejemljive posledice; po tem naziranju bi imel ravno tist, ki je s svojim kaznivim dejanjem zakrivil vodopravno postopanje, posebno zakonito zajamčeno ugodnost, da mu namreč ne bi bilo treba povrniti stroškov, ki jih je s svojim kaznivim dejanjem povzročil oškodovanim strankam, ki so zahtevale napram njemu oblastvenega varstva. Dr. S.

b) Vodno pravo: Ovaditelj, ki s svojo ovadbo ne uveljavlja posebne subjektivne pravice, nima pravice zahtevati od obsojenca povračila stroškov svojega zastopnika.

Na ovadbo Ivane O. je obsodilo okrajno glavarstvo v Lj. usnjarja M. P. in I. B. radi onesnaženja »Hribske vode«, po § 48 kranjskega vodopravnega zakona z dne 15. maja 1872 dež. zak. št. 16, oziroma po § 11 cesarskega ukaza z dne 20. aprila 1854 drž. zak. št. 96 na globo 10 K in na povračilo stroškov tozadevne komisijske poizvedbe v znesku 56 K. — Dalje je okrajno glavarstvo razsodilo, da morajo ovaditeljica in oba obsojenca in sicer vsak zase plačati stroške svojih pravnih zastopnikov.

Proti tej razsodbi so vložile stranke pritožbo na deželno vlado. — Ovaditeljica je zahtevala, da se oba obsojenca in solidum obsojita v plačilo stroškov njenega zastopnika; obsojenca pa sta zahtevala, da se ju oprosti krivde in kazni, ovaditeljico pa obsodi v plačilo stroškov njunih pravnih zastopnikov. — Deželna vlada je pritožbe zavrnila kot neutemeljene in potrdila izpodbijano razsodbo. — Nadaljni pritožbi tudi poljedelsko ministrstvo ni ugodilo.

Proti razsodbi poljedelskega ministrstva je vložila ovaditeljica I. O. pritožbo na upravno sodišče.

Upravno sodišče je to pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno z razsodbo z dne 11. februarja 1913 št. 1476 (Budwinski št. 9398).

Razlogi.

Sporni predmet je vprašanje povračila zastopniških stroškov, ki so nastali pritožiteljici povodom predmetnega vodopravnega postopanja. Ker se smejo ti stroški prisoditi le, ako so izpolnjeni pogoji, ki jih predpisuje § 76, odstavek 2 kranjskega vodopravnega zakona, je treba ugotoviti, če je v predmetnem slučaju uporabiti določilo 2. ali pa 3. odstavka navedenega § 76. — Pritožiteljica je dne 6. oktobra 1904 vložila pri okrajnem glavarstvu napram usnjarjema M. P. in I. B. ovadbo, češ, da onesnažujeta »Hribsko vodo« na ta način, da pereta v njej kože in odvajata v njo odpadke, ter je zahtevala, da se odredi ogled na lici mesta in da se oba usnjarja kaznujeta in obsodita v stroške, ki ji bodo nastali. V svoji ovadbi trdi pritožiteljica, da rabijo vaščani »Hribsko vodo« za pitje in kuho in za napajanje živine. Ker leži njena hiša ob potoku, uporablja tudi sama »Hribsko vodo« za svoje gospodarstvo.

Pri komisijski razpravi, ki se je vršila na licu mesta, sta usnjarja priznala, da pereta kože v »Hribski vodi«, hkrati pa sta trdila, da »Hribska voda« sploh ni užitna, ker v njej vaščani napajajo svojo živino in perejo umazano perilo. Dalje se je z izpovedbami zaslišanih prič ugotovilo, da se »Hribska voda« splošno rabi za pitje in za gospodarske namene sploh. Isto je poudarjala pritožiteljica; ni pa trdila, da ima v »Hribski vodi« kako posebno subjektivno pravico, ki gre preko splošno dovoljene vodne porabe. Po izvršenem postopanju in po vsebini razsodb I. in II. stopnje je torej posneti, da je imela predmetna razprava edino le namen izvesti vodopravno kazensko postopanje, ki se mora izvršiti uradoma. Pritožiteljica ni uveljavila subjektivne pravice, in tudi v izpodbijani razsodbi ji ni bila priznana taka pravica. Ker se je torej predmetna razprava uvedla in izvršila kot uradno kazensko postopanje, in jo je za tako smatrati, je bilo popolnoma upravičeno, da se je zavrnila zahteva pritožiteljice.

Dr. S.

